

Zbornik sudske prakse

MIŠLJENJE NEZAVISNOG ODVJETNIKA
MANUELA CAMPOSA SÁNCHEZ-BORDONE
od 15. prosinca 2022.¹

Predmet C-700/21

O. G.

uz sudjelovanje:

Presidenza del Consiglio dei Ministri

(zahtjev za prethodnu odluku koji je uputio Corte costituzionale (Ustavni sud, Italija))

„Zahtjev za prethodnu odluku – Pravosudna suradnja u kaznenim stvarima – Okvirna odluka 2002/584/PUP – Europski uhidbeni nalog – Razlozi za moguće neizvršenje predaje – Poštovanje privatnog i obiteljskog života – Državljeni trećih država koji se nalaze ili borave na državnom području države članice”

1. Corte costituzionale (Ustavni sud, Italija) od Suda traži da protumači članak 4. točku 6. Okvirne odluke 2002/584/PUP², čije bi se prenošenje u talijansko pravo moglo protiviti talijanskom Ustavu.
2. Zahtjev za prethodnu odluku Sudu pruža mogućnost da proširi svoju već opsežnu sudsku praksu u pogledu uhidbenih naloga i naloga za predaju (u daljnjem tekstu: EUN). Konkretno, treba razjasniti mogu li države članice na temelju manevarskog prostora koji im se ostavlja člankom 4. točkom 6. Okvirne odluke 2002/584 utvrditi razlog za moguće neizvršenje EUN-a koji se ne primjenjuje na državljane trećih država.

¹ Izvorni jezik: španjolski

² Okvirna odluka Vijeća od 13. lipnja 2002. o Europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica (SL 2002., L 190, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 3., str. 83. i ispravak SL 2013., L 222, str. 14.), kako je izmijenjena Okvirnom odlukom Vijeća 2009/299/PUP od 26. veljače 2009. (SL 2009., L 81, str. 24.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 16., str. 169.)

I. Pravni okvir

A. Pravo Unije

1. Okvirna odluka 2002/584

3. U uvodnoj izjavi 12. utvrđuje se:

„Ova Okvirna odluka poštuje temeljna prava i načela priznata u članku 6. [UEU-a], koja se odražavaju i u Povelji o temeljnim pravima Europske unije³, a posebno u njezinu poglavlju VI. Ništa u ovoj Okvirnoj odluci ne smije se tumačiti kao zabrana odbijanja predaje osobe za kojom je izdan europski uhidbeni nalog, ako postoji razlog za uvjerenje, na temelju objektivnih elemenata, da je spomenuti uhidbeni nalog izdan u svrhe progona ili kažnjavanja osobe zbog njezina spola, rase, vjere, etničkog podrijetla, državljanstva, jezika, političkih uvjerenja ili spolnog usmjerenja, ili ako bi položaj te osobe mogao biti ugrožen zbog bilo kojega od tih razloga. Ova Okvirna odluka ne sprečava državu članicu da primijeni svoja ustavna pravila o pravu na pravični sudski postupak, slobodu udruživanja, slobodu tiska te slobodu izražavanja u drugim medijima”.

4. Člankom 1. („Definicija [EUN-a] i obveza njegova izvršenja”) određuje se:

„1. [EUN] je sudska odluka koju izdaje država članica s ciljem uhićenja i predaje tražene osobe od strane druge države članice, zbog vođenja kaznenog progona, izvršenja kazne zatvora ili naloga za oduzimanje slobode.

2. Države članice izvršavaju svaki [EUN] na temelju načela uzajamnog priznavanja u skladu s odredbama ove Okvirne odluke.

3. Ova Okvirna odluka ne mijenja obvezu poštovanja temeljnih prava i temeljnih pravnih načela sadržanih u članku 6. [UEU-a]”.

5. Člankom 4. („Razlozi za moguće neizvršenje [EUN-a]”) propisuje se:

„Pravosudno tijelo izvršenja može odbiti izvršenje [EUN-a]:

[...]

6. ako je [EUN] izdan u svrhe izvršenja kazne zatvora ili oduzimanja slobode, a tražena osoba se nalazi, boravi, u državi članici izvršenja ili je njezin državljanin, a ta država članica obvezuje se izvršiti tu kaznu ili mjeru oduzimanja slobode u skladu s odredbama svojega domaćeg prava;

[...]”.

³ U daljnjem tekstu: Povelja

6. U članku 5. („Jamstva koja mora, u nekim slučajevima, pružiti država članica izdavateljica naloga”) navodi se:

„Izvršenje [EUN-a], koje obavlja pravosudno tijelo izvršenja, može, u skladu s pravom države članice izvršenja, biti podložno sljedećim uvjetima:

[...]

3. ako je osoba koja je predmet [EUN-a] izdanog u svrhe progona državljanin ili ima boravište u državi članici izvršenja, predaja te osobe može biti podložna uvjetu da ta osoba, nakon saslušanja, bude vraćena državi članici izvršenja kako bi u njoj izdržala zatvorsku kaznu ili mjeru oduzimanja slobode koja joj je izrečena u državi članici koja izdaje uhiđbeni nalog”.

2. Okvirna odluka 2008/909/PUP⁴

7. U uvodnoj izjavi 9. navodi se:

„Izvršenje presude u [državi kojoj je presuda proslijeđena radi priznanja i izvršenja] treba poboljšati mogućnost socijalne rehabilitacije osuđene osobe. Kako bi se nadležno tijelo [države u kojoj je presuda donesena] uvjerilo da će izvršenje kazne od strane [države kojoj je presuda proslijeđena radi priznanja i izvršenja] olakšati socijalnu rehabilitaciju osuđene osobe, uzima u obzir elemente kao što su, na primjer, povezanost te osobe s [državom kojoj je presuda proslijeđena radi priznanja i izvršenja], činjenicu smatra li osuđena osoba [državu kojoj je presuda proslijeđena radi priznanja i izvršenja] mjestom na kojem ima obiteljske, jezične, kulturne, društvene i druge veze”.

8. U skladu s uvodnom izjavom 12.:

„Ova se Okvirna odluka treba također, *mutatis mutandis*, primjenjivati na izvršenje kazni u slučajevima iz članka 4. stavka 6. i članka 5. stavka 3. [Okvirne odluke 2002/584]. To, *inter alia*, znači da, ne dovodeći u pitanje navedenu Okvirnu odluku, [država kojoj je presuda proslijeđena radi priznanja i izvršenja] može provjeriti postojanje osnova za nepriznavanje i neizvršenje na temelju članka 9. ove Okvirne odluke, uključujući provjeru dvojne kažnjivosti ako je [država kojoj je presuda proslijeđena radi priznanja i izvršenja] dala izjavu na temelju članka 7. stavka 4. ove Okvirne odluke, kao uvjet za priznavanje i izvršenje presude s ciljem razmatranja izručenja osobe ili izvršenja kazne u predmetima sukladno članku 4. stavku 6. [Okvirne odluke 2002/584]”.

⁴ Okvirna odluka Vijeća od 27. studenoga 2008. o primjeni načela uzajamnog priznavanja presuda u kaznenim predmetima kojima se izriču kazne zatvora ili mjere koje uključuju oduzimanje slobode s ciljem njihova izvršenja u Europskoj uniji (SL 2008., L 327, str. 27.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 11., str. 111.)

9. Uvodna izjava 16. glasi:

„Ova se Okvirna odluka treba primjenjivati sukladno važećem zakonodavstvom Zajednice uključujući posebno Direktivu Vijeća 2003/86/EZ⁵ [...] [i] Direktivu Vijeća 2003/109/EZ⁶ [...]”.

10. U članku 3. („Svrha i područje primjene”) navodi se:

„1. Svrha ove Okvirne odluke je utvrđivanje pravila na temelju kojih država članica, kako bi poboljšala društvenu rehabilitaciju osuđene osobe, priznaje presudu te izvršava kaznu.

2. Ova se Okvirna odluka primjenjuje kada je osuđena osoba u [državi članici u kojoj je presuda donesena ili državi članici kojoj je presuda prosljeđena radi priznanja i izvršenja].

3. Ova se Okvirna odluka primjenjuje samo na priznavanje presuda i izvršenje kazni u smislu ove Okvirne odluke [...]”.

11. U članku 25. („Izvršenje kazne na temelju europskog uhiđenog naloga”) ističe se:

„Ne dovodeći u pitanje Okvirnu odluku [2002/584], odredbe ove Okvirne odluke primjenjuju se, *mutatis mutandis*, u opsegu u kojem su usklađene s odredbama iz ove Okvirne odluke, na izvršenje kazni u predmetima kada se država članica obveže na izvršenje kazne u predmetima sukladno članku 4. stavku 6. ove Okvirne odluke, ili kada je, sukladno članku 5. stavku 3. ove Okvirne odluke, postavila uvjet da se osoba mora vratiti u državu članicu na koju se to odnosi kako bi odslužila kaznu čime se izbjegava nekažnjavanje osobe na koju se to odnosi”.

B. Nacionalno pravo. Legge 22 aprile 2005, n. 69⁷

12. U skladu s člankom 18.*bis* stavkom 1. točkom (c):

Predaju tražene osobe može se odbiti „ako je EUN izdan u svrhu izvršenja kazne zatvora ili mjere oduzimanja slobode u slučaju da je tražena osoba talijanski državljanin ili državljanin druge države članice Europske unije koji zakonito i stvarno boravi ili se nalazi na talijanskom državnom području, pod uvjetom da žalbeni sud odredi da će se kazna zatvora ili mjera oduzimanja slobode izvršiti u Italiji u skladu s nacionalnim pravom”.

⁵ Direktiva Vijeća od 22. rujna 2003. o pravu na spajanje obitelji (SL 2003., L 251, str. 12.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 8., str. 70. te ispravci SL 2020., L 61, str. 32. i SL 2020., L 61, str. 33.). U skladu s njezinim člankom 17., „[d]ržave članice uzimaju u obzir prirodu i čvrstoću obiteljskih odnosa osobe, trajanje njezinog boravka u državi članici i postojanje obiteljskih, kulturnih i socijalnih veza s njegovom/njezinom državom porijekla u slučaju odbijanja zahtjeva, povlačenja [dozvole boravka] ili odbijanja produženja [dozvole boravka] ili odlučivanja o nalogu za udaljavanje sponzora ili članova njegove obitelji”.

⁶ Direktiva Vijeća od 25. studenoga 2003. o statusu državljana trećih zemalja s dugotrajnim boravkom (SL 2004., L 16, str. 44.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 6., str. 41. i ispravak SL 2021., L 3, str. 41.), kako je izmijenjena Direktivom 2011/51/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2011. (SL 2011., L 132, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 13., str. 191. i ispravak SL 2022., L 173, str. 133.). Njezinim se člankom 12. stavkom 3. određuje da „[p]rije donošenja odluke o protjerivanju osobe s dugotrajnim boravkom, države članice uzimaju u obzir sljedeće čimbenike: (a) trajanje boravka na njihovom državnom području; (b) dob dotične osobe; (c) posljedice za dotičnu osobu i članove njezine obitelji; (d) veze sa zemljom boravka ili nepostojanje veza sa zemljom podrijetla”.

⁷ Disposizioni per conformare il diritto interno alla decisione quadro 2002/584/GAI del Consiglio, del 13 giugno 2002, relativa al mandato d'arresto europeo e alle procedure di consegna tra Stati membri (Zakon br. 69 od 22. travnja 2005. o odredbama za usklađivanje nacionalnog prava s Okvirnom odlukom [...]) (GURI br. 98 od 29. travnja 2005.), u verziji primjenjivoj na glavni postupak. U daljnjem tekstu: Zakon br. 69 iz 2005.

13. U skladu s člankom 19. stavkom 1.:

„Na izvršenje EUN-a koje provodi talijansko pravosudno tijelo [...] primjenjuju se sljedeći uvjeti:

[...]

(b) ako je osoba koja je predmet EUN-a [talijanski] državljanin ili ima boravište u Talijanskoj Državi, predaja te osobe u svrhu provođenja kaznenog progona podliježe uvjetu da ta osoba nakon saslušanja mora biti vraćena državi članici izvršenja kako bi u njoj izdržala kaznu zatvora ili mjeru oduzimanja slobode koja joj je izrečena u državi članici koja izdaje uhidbeni nalog⁸.

II. Činjenice, spor i prethodna pitanja

14. Osoba O. G., državljanin Moldove, u Rumunjskoj je pravomoćno osuđena na kaznu zatvora u trajanju od pet godina⁹. Sud koji je uputio zahtjev uzima u obzir to da je osoba O. G., prema tvrdnjama suda koji je pokrenuo postupak za ocjenu ustavnosti, „s obiteljskog i radnog gledišta stalno nastanjena u Italiji”¹⁰.

15. Judecătoria Braşov (Prvostupanjski sud u Braşovu, Rumunjska) 13. veljače 2012. izdao je protiv osobe O. G. EUN u svrhu izvršenja kazne.

16. Corte d'appello di Bologna (Žalbeni sud u Bologni, Italija) 7. srpnja 2020. naložio je predaju tražene osobe pravosudnom tijelu koje je izdalo uhidbeni nalog.

17. Nakon što je osoba O. G. podnijela žalbu, Corte suprema di cassazione (Vrhovni kasacijski sud, Italija) ukinuo je 16. rujna 2020. presudu žalbenog suda i vratio predmet na ponovno odlučivanje, pri čemu je pozvao Corte d'appello di Bologna (Žalbeni sud u Bologni) da sam ocijeni svrsishodnost podnošenja zahtjeva za ocjenu ustavnosti Corteu costituzionale (Ustavni sud).

18. Žalbeni sud postavio je Corteu costituzionale (Ustavni sud) pitanje u pogledu toga je li članak 18.bis stavak 1. točka (c) Zakona br. 69 iz 2005. u skladu s člancima 2., 3., 11., člankom 27. stavkom 3. i člankom 117. stavkom 1. Costituzione della Repubblica Italiana (Ustav Talijanske Republike).

⁸ Prema tvrdnjama suda koji je uputio zahtjev, i taj članak i članak naveden u prethodnoj točki izmijenjeni su Decretom legislativo 2 febbraio 2021, n. 10 (Zakonodavna uredba br. 10 od 2. veljače 2021.) i sad se podjednako odnose na talijanske državljane i na državljane drugih država članica, pri čemu se u pogledu potonjih državljana zahtijeva stvarni boravak u trajanju od najmanje pet godina. Međutim, u ovom se predmetu *ratione temporis* primjenjuje propis koji je prethodno bio na snazi (točka 4. prva podtočka odluke kojom se upućuje zahtjev za prethodnu odluku).

⁹ Kazna joj je izrečena jer je utvrđeno da je počinila kaznena djela porezne utaje i pronevjere iznosa za plaćanje poreza na dobit i PDV-a, i to u svojstvu direktora jednog društva s ograničenom odgovornošću u razdoblju od rujna 2003. do travnja 2004.

¹⁰ Corte costituzionale (Ustavni sud) navodi da „nije na njemu da ocjenjuje može li se takva nastanjenost smatrati stabilnom i stvarnom niti može li se boravak dotične osobe na nacionalnom državnom području kvalificirati kao zakonit, nego je isključivo sud u glavnom postupku dužan provesti tu ocjenu” (točka 5. odluke kojom se upućuje zahtjev za prethodnu odluku).

19. Dvojbe žalbenog suda temeljile su se, ukratko, na tome što u skladu s odredbom kojom se u talijansko pravo prenosi razlog za moguće neizvršenje predviđen člankom 4. točkom 6. Okvirne odluke 2002/584:

- Mogućnost neizvršenja EUN-a odnosi se samo na talijanske državljane i državljane drugih država članica Unije ako zakonito i stvarno borave ili se nalaze na talijanskom državnom području. Stoga se isključuju državljani trećih zemalja, koji u Italiji ne mogu izdržati kaznu koju im je izrekla država u kojoj je presuda donesena čak ni onda kad stvarno i zakonito borave ili se nalaze na talijanskom državnom području i tamo su uspostavili značajne i stalne veze.
- To isključenje moglo bi se protiviti poštovanju privatnog i obiteljskog života tražene osobe ako ona u Italiji ima čvrste društvene i obiteljske veze, kao i „reduktivnoj funkciji kazne”.

20. Nakon što je istaknuo da Sud još nije odlučivao o tom aspektu članka 4. točke 6. Okvirne odluke 2002/584¹¹, Corte costituzionale (Ustavni sud) uputio mu je sljedeća pitanja:

- „1. Protivi li se članku 4. točki 6. [Okvirne odluke 2002/584], tumačenom s obzirom na članak 1. stavak 3. te okvirne odluke i članak 7. Povelje [...], propis poput onog talijanskog kojim se u okviru postupka [EUN-a] izdanog u svrhu izvršenja kazne zatvora ili mjere oduzimanja slobode apsolutno i automatski isključuje mogućnost da pravosudna tijela izvršenja odbiju predaju državljana trećih zemalja koji se nalaze ili borave na talijanskom državnom području, neovisno o vezama koje te osobe imaju s tim područjem?
2. U slučaju potvrdnog odgovora na prvo pitanje, na temelju kojih kriterija i uvjeta treba smatrati da su te veze toliko važne da nalažu pravosudnim tijelima izvršenja da odbiju predaju?”

III. Postupak pred Sudom

21. Tajništvo Suda zaprimilo je zahtjev za prethodnu odluku 22. studenoga 2021. Donesena je odluka o prioritetnom postupanju.

22. Pisana očitovanja podnijele su austrijska, mađarska i talijanska vlada te Europska komisija.

23. Na raspravi održanoj 11. listopada 2022. sudjelovale su samo talijanska vlada i Komisija.

IV. Analiza

A. Prvo prethodno pitanje

24. Prvim prethodnim pitanjem nastoji se, ukratko, utvrditi je li u skladu s člankom 4. točkom 6. Okvirne odluke 2002/584, u vezi s njezinim člankom 1. stavkom 3. i člankom 7. Povelje, talijanski zakon na temelju kojeg se isključuje mogućnost da državljaniin treće zemlje, koji je u državi izdavateljici EUN-a (Rumunjskoj) osuđen na kaznu zatvora, izdrži kaznu u državi izvršenja (Italiji), gdje, kako se čini¹², zakonito i stalno boravi.

¹¹ Točka 7. druga podtočka odluke kojom se upućuje zahtjev za prethodnu odluku

¹² Sud koji je uputio zahtjev oprezan je u tom pogledu, što je zamjetno u bilješki 10.

25. U skladu s člankom 4. točkom 6. Okvirne odluke 2002/584, pravosudno tijelo može odbiti izvršenje EUN-a izdanog u svrhe izvršenja kazne zatvora ili mjere oduzimanja slobode ako su ispunjena sljedeća dva kumulativna uvjeta:

- tražena osoba mora biti ili državljanin države članice izvršenja ili u njoj boraviti; te
- država izvršenja mora se obvezati na izvršenje te kazne zatvora ili mjere oduzimanja slobode u skladu s odredbama unutarnjeg prava.

26. Talijanski je zakonodavac prilikom prenošenja tog razloga za moguće neizvršenje u svoj pravni poredak uveo dvije izmjene:

- S jedne strane, kategoriji (talijanskog) *državljanina* pridodao je kategoriju *državljanina druge države članice* Unije¹³. Time je proširio popis osoba koje mogu iskoristiti mogućnost da ih se ne preda državi izdavateljici EUN-a u zamjenu za izdržavanje kazne u Italiji, pod uvjetom da se stalno i zakonito nalaze ili borave na talijanskom državnom području.
- S druge strane, onemogućio je *državljanima trećih država* da se pozovu na tu mogućnost. Prema tome, ograničio je uvjet u pogledu *boravka* ili *nalaženja* u državi članici izvršenja koji se navodi u članku 4. točki 6. Okvirne odluke 2002/584. Tako se državljani trećih zemalja, čak i ako borave ili se nalaze na talijanskom državnom području, u svakom slučaju predaju državi izdavateljici EUN-a (ako su ispunjene ostale tražene okolnosti).

27. Kako bi se odgovorilo na prvo pitanje suda koji je uputio zahtjev, čini mi se da je potrebno provesti analizu: (a) margine prosude kojom države raspoložu prilikom primjene članka 4. Okvirne odluke 2002/584, (b) tumačenja tog članka sa stajališta prava na jednakost i (c) utjecaja koji bi na odgovor mogla imati druga temeljna prava zajamčena Poveljom.

1. Margina prosudbe kojom države raspoložu prilikom prenošenja članka 4. Okvirne odluke 2002/584 u svoje nacionalno pravo

28. Ustaljena je sudska praksa Suda da države članice prilikom primjene članka 4. Okvirne odluke 2002/584, a osobito njegove točke 6., raspoložu „određenom marginom prosudbe”¹⁴. Ta margina prosudbe ne obuhvaća, međutim, mogućnost dodavanja slučajeva neizvršenja, koji su taksativno¹⁵ navedeni u Okvirnoj odluci 2002/584¹⁶.

¹³ U svojoj presudi br. 227 iz 2010. (IT:COST:2010:227), Corte costituzionale (Ustavni sud) je na temelju, konkretno, presude Kozłowski (presuda od 17. srpnja 2008., C-66/08, EU:C:2008:437; u daljnjem tekstu: presuda Kozłowski) i presude Wolzenburg (presuda od 6. listopada 2009., C-123/08, EU:C:2009:616; u daljnjem tekstu: presuda Wolzenburg) proglasio neustavnim „talijansko pravilo o prenošenju Okvirne odluke [...] u dijelu u kojem se njime, osim u pogledu talijanskih državljanina, ne predviđa odbijanje predaje građanina druge države članice Europske unije koji zakonito i stvarno boravi ili se nalazi na talijanskom državnom području u svrhu izvršenja kazne [...] u Italiji” (točka 8.2.4. odluke kojom se upućuje zahtjev za prethodnu odluku).

¹⁴ Presuda Wolzenburg, t. 61. U istom smislu, presude od 29. travnja 2021., X (Europski uhidbeni nalog – *Ne bis in idem*) (C-665/20 PPU, EU:C:2021:339, t. 41.) i od 13. prosinca 2018., Sut (C-514/17, EU:C:2018:1016, t. 42.; u daljnjem tekstu: presuda Sut)

¹⁵ Vidjeti općenito presudu od 25. srpnja 2018., Minister for Justice and Equality (Nedostaci u pravosudnom sustavu) (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, t. 41.).

¹⁶ Ne dovodeći u pitanje činjenicu da se načela uzajamnog priznavanja i povjerenja među državama članicama, koja su pravi „kamen temeljac” pravosudne suradnje u kaznenim stvarima, mogu ograničiti „u iznimnim okolnostima”, poput onih u postupcima koji su doveli, među ostalim, do presude od 5. travnja 2016., Aranyosi i Căldăraru (C-404/15 i C-659/15 PPU, EU:C:2016:198).

29. U skladu s tom sudskom praskom, izvršenje EUN-a je pravilo, a odbijanje izvršenja zamišljeno je kao iznimka koja se mora usko tumačiti¹⁷.

30. Države članice ništa ne sprečava da odluče ograničiti ili ne iskoristiti mogućnost koja im se pruža člankom 4. Okvirne odluke 2002/584. S obzirom na razloge za moguće neizvršenje, svaka država članica slobodna je odlučiti kad se oni ne primjenjuju: u tom slučaju, njezina pravosudna tijela izvršenja *ne mogu odbiti* predaju tražene osobe na temelju EUN-a¹⁸.

31. Kao što je to utvrdio Sud, odluka država članica da ne prihvate taj razlog za neizvršenje, što im se omogućuje Okvirnom odlukom 2002/584, zapravo „[...] samo ojačava sustav predaje uspostavljen navedenom okvirnom odlukom u korist područja slobode, sigurnosti i pravde”¹⁹.

32. Tomu je tako jer „se takvim zakonodavstvom, kojim se ograničavaju situacije u kojima pravosudno tijelo izvršenja može odbiti izvršenje [EUN-a], *nužno olakšava predaju* traženih osoba, u skladu s načelom uzajamnog priznavanja iz članka 1. stavka 2. Okvirne odluke 2002/584, koje je *temeljno pravilo* utvrđeno tom odlukom”²⁰.

33. Međutim, nacionalni zakonodavac nema neograničenu slobodu izbora. To potvrđuje nekoliko razloga.

34. Kao prvo, Okvirnom uredbom 2002/584 „ne mijenja [se] obvez[a] poštovanja temeljenih prava i temeljnih pravnih načela sadržanih u članku 6. [UEU-a]”²¹. Stoga se člankom 4. točkom 6., u dijelu koji je ovdje bitan, ne dopušta da se on u državama članicama prenese tako da dovodi do povrede temeljnih prava ili načela iz članka 6. UEU-a.

35. Kao drugo, margina prosudbe kojom države članice raspolažu prilikom prenošenja navedenog članka 4. točke 6. ograničena je ne samo uvjetima odredbe, nego i njezinim ciljem unutar Okvirne odluke 2002/584 te općim kontekstom te odluke, odnosno ukupnim pravom Unije.

36. S tog se stajališta slažem s Komisijom da ni doslovni tekst članka 4. točke 6. Okvirne odluke 2002/584 ni cilj koji se njome nastoji postići ili njezin kontekst ne idu u prilog rješenju koje je primijenio talijanski zakonodavac²².

37. Kad je riječ o *doslovnom tekstu* članka 4. točke 6. Okvirne odluke 2002/584, u njemu se ne pridaje nikakva važnost državljanstvima koja nisu državljanstvo države članice izvršenja. Predviđa se samo da je tražena osoba državljanin te države.

38. Državljanstva drugih država, koje nisu država članica izvršenja, stoga nisu važna i zamjenjuje ih se kategorijom „boravka” (ili nalaženja u toj državi). Područje primjene članka 4. točke 6. Okvirne odluke 2002/584 u pogledu državljana bilo koje druge države koja nije država izvršenja definira se na temelju pojma boravka (ili nalaženja u toj državi).

¹⁷ Vidjeti među ostalim presudu od 17. prosinca 2020., Openbaar Ministerie (Neovisnost pravosudnog tijela koje izdaje uhiđbeni nalog) (C-354/20 PPU i C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, t. 37. i navedena sudska praksa).

¹⁸ Presuda Wolzenburg, t. 58.

¹⁹ Presuda Wolzenburg, t. 58.

²⁰ Presuda Wolzenburg, t. 59. Moje isticanje. U istom smislu presuda Sut, t. 43. i 44.

²¹ Članak 1. stavak 3. Okvirne odluke 2002/584

²² Kao što je to na raspravi istaknula Komisija, to rješenje nije primijenila „velika većina” država članica jer su se odlučile za mogućnost predviđenu člankom 4. točkom 6. Okvirne odluke 2002/584 bez dodatnih uvjeta.

39. Kad je riječ o *svrsi* članka 4. točke 6. Okvirne odluke 2002/584, Sud je presudio da je to „osobito [...] omogućiti pravosudnom tijelu izvršenja da prida posebnu važnost mogućnosti povećanja izgleda za društvenu rehabilitaciju tražene osobe nakon isteka kazne na koju je ta osoba osuđena”²³.

40. Državljanstvo tražene osobe samo po sebi nije relevantno za postizanje cilja rehabilitacije: tom se odredbom nastoji osigurati da osobe koje borave ili se nalaze²⁴ u državi članici izvršenja imaju tu mogućnost.

41. Kad je riječ o *normativnom kontekstu* u kojem treba tumačiti članak 4. točku 6. Okvirne odluke 2002/584, valja spomenuti Okvirnu odluku 2008/909 o uzajamnom priznavanju presuda u kaznenim predmetima. Uključivost koja se njome želi postići odnosi se na sve strane državljanima, na koje se, ako imaju određenu vezu s državom kojoj je presuda prosljeđena radi priznanja i izvršenja²⁵, primjenjuje cilj rehabilitacije nakon izdržavanja kazni zatvora.

42. U skladu s člankom 25. Okvirne odluke 2008/909, ona se primjenjuje, *mutatis mutandis*, u opsegu u kojem je usklađena s Okvirnom odlukom 2002/584, na izvršenje kazni na temelju članka 4. točke 6. potonje okvirne odluke²⁶.

43. Stoga sve navodi na zaključak da je zakonodavac Unije uzeo u obzir svrhu rehabilitacije po izdržavanju kazne²⁷ i članak 4. točku 6. Okvirne odluke 2002/584 zamislio kao način za postizanje te svrhe kad su ispunjene posebne, prethodno navedene okolnosti, pri čemu državljanstvo kao čimbenik nema utjecaja (osim državljanstva same države izvršenja).

2. Članak 4. Okvirne odluke 2002/584 i načelo jednakosti

44. Sud je smatrao da se, s obzirom na prethodno navedeno, prema državljanima države članice izvršenja i državljanima drugih država članica koji borave ili se nalaze u državi izvršenja i integrirani su u njezino društvo u načelu ne bi trebalo različito postupati²⁸.

45. Sad se postavlja pitanje o tome mora li pravilo koje vrijedi za državljanima država članica vrijediti i za državljanima trećih država kad je riječ o neizvršenju EUN-a.

46. Prema mojem mišljenju, nema razloga da to ne bude tako.

²³ Presuda Kozłowski, t. 45.

²⁴ Da budem precizniji, *stvarni* boravak, kao što to proizlazi iz sudske prakse Suda na kojoj se temelji presuda Wolzenburg.

²⁵ U skladu s uvodnom izjavom 9. Okvirne odluke 2008/909, „[k]ako bi se nadležno tijelo države izdavateljice naloga uvjerilo da će izvršenje kazne od strane države koja izvršava nalog olakšati socijalnu rehabilitaciju osuđene osobe, uzima u obzir elemente kao što su, na primjer, povezanost te osobe s državom koja izvršava nalog, činjenicu smatra li osuđena osoba državu koja izvršava nalog mjestom na kojem ima *obiteljske, jezične, kulturne, društvene i druge veze*”. Moje isticanje

²⁶ Kao što to tvrdi sud koji je uputio zahtjev (točka 8.4. njegove odluke kojom se upućuje zahtjev za prethodnu odluku), u drugim odredbama prava Unije upućuje se na zaštitu interesa državljanima trećih država da ne budu udaljeni iz države članice u kojoj stvarno borave. Na njih se upućuje u uvodnoj izjavi 16. Okvirne odluke 2008/909: „[o]va se Okvirna odluka treba primjenjivati sukladno važećem zakonodavstvom Zajednice uključujući posebno Direktivu Vijeća 2003/86/EZ [spajanje obitelji] [i] Direktivu Vijeća 2003/109/EZ [status državljanima trećih zemalja s dugotrajnim boravkom] [...]”.

²⁷ Corte costituzionale (Ustavni sud) u točki 8.5. odluke kojom se upućuje zahtjev za prethodnu odluku navodi sudsku praksu Europskog suda za ljudska prava (ESLJP) o funkciji socijalne rehabilitacije po izdržavanju kazne.

²⁸ Presuda od 5. rujna 2012., Lopes Da Silva Jorge (C-42/11, EU:C:2012:517, t. 40.). U istom sam smislu već podsjetio na to da je Corte costituzionale (Ustavni sud) proglasio neustavnim talijanski zakon u kojem se odbijanje predaje na temelju članka 4. točke 6. Okvirne odluke 2002/584 odnosilo isključivo na talijanske državljanima.

47. Točno je da nema razloga da se pravni status državljanina trećih država općenito izjednačava s pravnim statusom državljanina država članica²⁹. Međutim, ne smije se različito postupati prema tim dvjema skupinama državljanina kad se u samom sekundarnom pravu Unije izričito ili prešutno predviđa jedinstven sustav za obje kategorije. U tom se slučaju primjenjuje načelo jednakosti pred zakonom zajamčeno člankom 20. Povelje.

48. Budući da je obveza poštovanja temeljnih prava i načela zajamčenih člankom 6. UEU-a nepromjenjiva, člankom 1. stavkom 3. Okvirne odluke 2002/584 isključuje se mogućnost da se članak 4. točka 6. te odluke u državama članicama prenese tako da dovodi do povrede Povelje ili temeljnih načela Unije.

49. Među tim je načelima i načelo jednakosti, koje se jamči člankom 2. UEU-a i člankom 20. Povelje. Oba navedena članka u ovom predmetu pružaju dovoljno čvrsto mjerilo ocjene kako bi se tvrdilo da članak 4. točka 6. Okvirne odluke 2002/584 u talijansko pravo nije prenesen u skladu s njima.

50. Konkretno, načelo jednakosti pred zakonom mora se primjenjivati na način koji zagovaram jer se člankom 4. točkom 6. Okvirne odluke 2002/584 ne pridaje važnost kriteriju državljanstva, nego se umjesto njega utvrđuje kriterij boravka (ili nalaženja u državi), pri čemu su jedina iznimka državljani države članice izvršenja.

51. Na taj način područje primjene *ratione personae* članka 4. točke 6. Okvirne odluke 2002/584 obuhvaća osobe koje nisu državljani države članice izvršenja, ali se u njoj nalaze ili borave³⁰. Zakon pred kojim državljani trećih država imaju pravo da se prema njima postupa jednako stoga ne može biti osnova za to da se prema njima postupa različito u odnosu na državljane država članica Unije.

52. Margina prosudbe prilikom prenošenja navedene odredbe iz prava Unije ne može se stoga pretvoriti u pravni sustav u kojem se prema državljanima trećih država postupa nepovoljnije nego prema državljanima države članice. Kao što je to istaknula Komisija, s obzirom na cilj članka 4. točke 6. Okvirne odluke 2002/584, položaj državljanina treće države koji stvarno boravi u državi izvršenja usporediv je s položajem državljanina države članice.

53. U tu svrhu stabilan i stvaran boravak državljanina treće države načelno podrazumijeva da je on jednako integriran u zemlju u kojoj se nalazi kao i državljani te zemlje. Takva veza s državom članicom izvršenja može olakšati socijalnu rehabilitaciju tražene osobe nakon što u dotičnoj državi izdrži kaznu zatvora koja joj je izrečena³¹.

²⁹ Članak 18. UFEU-a, kojim se zabranjuje svaka diskriminacija na temelju državljanstva, „ne primjenjuje [se] u slučaju eventualnog različitog postupanja prema državljanima država članica i državljanima trećih država”. Presuda od 2. travnja 2020., Ruska Federacija (C-897/19 PPU, EU:C:2020:262, t. 40.)

³⁰ Točka 34. presude Kozłowski, na koju također upućuje nezavisni odvjetnik P. Mengozzi u svojem mišljenju u predmetu Lopes Da Silva Jorge (C-42/11, EU:C:2012:151). Podsjetio je na to da Sud „[...] ne smatra da se područje primjene *ratione personae* članka 4. točke 6. Okvirne odluke 2002/584 po izboru odnosi ili na državljane države članice izvršenja ili na državljane drugih država članica koji borave ili se nalaze na njezinu državnom području, ili na obje kategorije zajedno.” Naime, Sud je u točki 34. presude Kozłowski [...] utvrdio da, „u skladu s člankom 4. točkom 6. Okvirne odluke [2002/584], područje primjene tog razloga mogućeg neizvršenja obuhvaća, kad nije riječ o državljanima države članice izvršenja, samo osobe koje ‚se nalaze‘ ili ‚borave‘ na njemu”.

³¹ Time se osigurava da ne prođe nekažnjena. Kao što je to naglasio nezavisni odvjetnik P. Mengozzi u svojem mišljenju u predmetu Lopes Da Silva Jorge (C-42/11, EU:C:2012:151), „[...] tumačenje članka 4. točke 6. Okvirne odluke 2002/584 koje predlažem ni na koji način ne dovodi do nekažnjavanja tražene osobe niti dovodi u pitanje načelo uzajamnog priznavanja jer država izvršenja izvršenje europskog uhiđenog naloga zapravo može odbiti samo ako ispuni izričit zahtjev da se obveže na izvršenje kazne na svojem državnom području, pri čemu ni u kojem trenutku ne smije preispitivati odluku na temelju koje je kazna izrečena. U tom smislu logika uzajamnog priznavanja sudskih odluka nije ni na koji način narušena, čak i onda kad tražena osoba kaznu izdržava u državi članici kojoj je presuda prosljeđena radi priznanja i izvršenja, a ne u državi u kojoj je presuda donesena” (točka 39.).

3. Utjecaj drugih temeljnih prava zajamčenih Poveljom na primjenu članka 4. Okvirne odluke 2002/584

54. Prema mojem mišljenju, ono što sam dosad naveo dovoljno je kako bi se ocijenilo da sporno nacionalno pravilo nije u skladu s člankom 4. točkom 6. Okvirne odluke 2002/584. Stoga ne smatram nužnim analizirati (dodatni) utjecaj drugih temeljnih prava iz Povelje na tumačenje navedenog članka.

55. Među tim su pravima prava zajamčena člankom 7. Povelje (poštovanje privatnog i obiteljskog života), na koji se poziva sud koji je uputio zahtjev, i člankom 24. stavkom 3. Povelje (pravo djeteta na održavanje redovitog osobnog odnosa i izravan kontakt s oba roditelja), na koji upućuje Komisija³².

56. Logično, ta prava nemaju dovoljnu snagu da se zbog njih ne izdrži kazna zatvora. Međutim, zbog njih se može donijeti odluka da se kazna izdrži u jednoj državi članici (državi izvršenja EUN-a) a ne u drugoj (državi koja je EUN izdala) kad je riječ o osobi koja boravi ili se nalazi u prvonavedenoj državi i u njoj ima obiteljske veze.

57. Time se štiti pravo tražene osobe da održava minimalne obiteljske odnose, koliko je to moguće s obzirom na boravak u zatvoru. Te će odnose lakše održavati ondje gdje se nalazi središte njezinih glavnih interesa, odnosno u državi u kojoj stvarno boravi.

B. Drugo prethodno pitanje

58. U slučaju da mu, kao što to predlažem, Sud na prvo prethodno pitanje odgovori potvrdno, Corte costituzionale (Ustavni sud) želi znati „na temelju kojih kriterija i uvjeta treba smatrati da su te veze [državljanina treće zemlje s državom izvršenja] toliko važne da nalažu pravosudnim tijelima izvršenja da odbiju predaju”.

59. Smatram da način na koji je sročeno to drugo pitanje zahtijeva dvije uvodne napomene, koje se odnose na zahtjeve za neizvršenje EUN-a i navodnu „obvezu” odbijanja predaje.

1. Zahtjevi za neizvršenje EUN-a

60. Pitanje se odnosi na samo jedan od dvaju zahtjeva koji se člankom 4. točkom 6. Okvirne odluke 2002/584 utvrđuju za eventualno odbijanje predaje tražene osobe.

61. Članak 4. točka 6. Okvirne odluke 2002/584 odnosi se ponajprije na uvjete za dokazivanje veze tražene osobe s državom članicom izvršenja (državljanstvo države izvršenja, boravak ili nalaženje u njoj). Te veze moraju biti dovoljne za poticanje eventualne društvene reintegracije nakon isteka kazne na koju je osoba bila osuđena³³.

³² Prema navodima suda koji je uputio zahtjev, tražena osoba otac je maloljetnog djeteta (točka 5. peta podtočka odluke kojom se upućuje zahtjev za prethodnu odluku).

³³ Općenito presuda od 29. lipnja 2017., Popławski (C-579/15, EU:C:2017:503, t. 21.) (u daljnjem tekstu: presuda Popławski)

62. Međutim, u odredbi o kojoj je riječ utvrđuje se osim toga još jedan nezaobilazan zahtjev: država članica izvršenja³⁴ mora se obvezati na to da će se kazna zatvora na kojoj se temelji EUN izdržati u njoj. Sud koji je uputio zahtjev podrazumijeva da je taj zahtjev u ovom slučaju ispunjen i usredotočuje se isključivo na vezu tražene osobe s državom članicom izvršenja.

2. Postoji li obveza odbijanja predaje?

63. Iako se sud koji je uputio zahtjev poziva na „obvezu” odbijanja predaje ako se pokaže da su utvrđene veze dovoljno značajne, u članku 4. točki 6. Okvirne odluke 2002/584 ta se obveza ne predviđa za sve slučajeve. U njemu se samo određuje da pravosudno tijelo „može” odbiti izvršenje EUN-a ako su ispunjeni uvjeti predviđeni tom odredbom.

64. Kao što načelo uzajamnog priznavanja, na kojem se temelji sustav iz Okvirne odluke 2002/584, ne podrazumijeva apsolutnu obvezu izvršenja EUN-a³⁵, tako i pravosudno tijelo izvršenja, nakon što je u unutarnjem pravu prihvaćen sporni razlog za moguće neizvršenje, mora raspolagati određenom marginom prosudbe kako bi odlučilo treba li odbiti izvršenje EUN-a³⁶.

65. Kako tvrdi Sud:

- „propisi države članice kojima se prenosi članak 4. točka 6. Okvirne odluke 2002/584 – koji predviđaju da njezina pravosudna tijela u svakom slučaju moraju odbiti izvršenje EUN-a kada tražena osoba boravi u toj državi članici a da ta tijela ne uživaju nikakvu marginu prosudbe [...] – ne mogu [se] smatrati usklađenima s tom okvirnom odlukom”³⁷.
- „[...] kada država članica odluči prenijeti tu odredbu [članak 4. točku 6. Okvirne odluke 2002/584] u svoje nacionalno pravo, pravosudno tijelo izvršenja ipak mora raspolagati određenom marginom prosudbe u vezi s pitanjem treba li ili ne treba odbiti izvršenje EUN-a. S tim u vezi, to tijelo mora moći uzeti u obzir cilj koji se slijedi razlogom za moguće neizvršenje navedenim u toj odredbi, koji se prema ustaljenoj sudskoj praksi Suda sastoji u tome da se pravosudnom tijelu izvršenja omogući da dodijeli osobitu važnost vjerojatnosti povećanja mogućnosti društvene reintegracije tražene osobe nakon što je izdržala kaznu na koju je bila osuđena”³⁸.

66. Stoga nije dovoljno da pravosudno tijelo izvršenja utvrdi da su ispunjena oba zahtjeva iz članka 4. točke 6. Okvirne odluke 2002/584. Mora usto ocijeniti postoji li legitimni interes da se kazna izrečena u državi članici izdavateljici naloga izdrži u državi izvršenja³⁹.

67. Odgovorom na drugo prethodno pitanje, koje se odnosi na kriterije za utvrđivanje veze tražene osobe s državom članicom izvršenja, stoga bi se sudu koji je uputio zahtjev trebalo razjasniti sljedeće:

- Ne postoji apstraktna, *ex lege* obveza da se izvršenje EUN-a odbije samo zbog činjenice da je u nacionalni pravni poredak prenesen taj razlog za moguće neizvršenje.

³⁴ Kao što je to naglasio Sud, riječ je o „stvarnoj” obvezi. Vidjeti presudu Sut, t. 35.

³⁵ Presuda Sut, t. 30.

³⁶ Presuda Popławski, t. 21.

³⁷ Presuda Popławski, t. 23.

³⁸ Presuda Popławski, t. 21.

³⁹ Presuda Sut, t. 36.

- Pravosudno tijelo države izvršenja mora u svakom pojedinom slučaju ocijeniti postoji li legitimni interes da se kazna izdrži u toj državi, a ne u državi izdavateljici naloga.

3. Veza tražene osobe s državom izvršenja

68. Razlogom za moguće neizvršenje iz članka 4. točke 6. Okvirne odluke 2002/584 potiče se povećanje izgleda za socijalnu rehabilitaciju tražene osobe nakon što izdrži izrečenu kaznu zatvora. Stoga država članica izvršenja taj cilj može nastojati postići samo u pogledu osoba koje su dokazale određen stupanj integracije u društvo dotične države članice⁴⁰.

69. Prema tome, na temelju kriterija u pogledu kojih sud koji je uputio zahtjev postavlja pitanje treba moći dokazati određen stupanj uključenosti koji je dovoljan kako bi tražena osoba imala znatno povoljnije izgleda rehabilitacije u državi članici izvršenja nego u državi članici izdavateljici.

70. Na temelju toga postaje razumljivije zašto se u članku 4. točki 6. Okvirne odluke 2002/584 upućuje, s jedne strane, na državljanstvo države članice izvršenja, i, s druge strane, bez razlike primjenjuju izrazi „boraviti” i „nalaziti se” u dotičnoj državi:

- Zbog državljanstva države članice izvršenja koje ima tražena osoba može se pretpostaviti da je dovoljno integrirana u nju⁴¹.
- Budući da je zapravo bitan stupanj integracije u društvo države članice izvršenja, zakonodavac Unije primijenio je izraze koji upućuju na činjeničnu okolnost (boravak ili nalaženje) i predvidio „situacije u kojima je osoba na koju se odnosi [EUN] odredila svoje stalno mjesto stanovanja u državi članici izvršenja ili je nakon dugog razdoblja prisutnosti u toj državi stvorila određene veze s tom državom, koje su slične onima stvorenima boravkom”⁴².

71. Konkretno, „kako bi se u konkretnom slučaju utvrdilo postoji li između tražene osobe i države članice izvršenja veza na temelju koje se može utvrditi da se dotična osoba ‚nalazi’ u njoj u smislu članka 4. točke 6. Okvirne odluke, treba izvršiti opću ocjenu više objektivnih elemenata svojstvenih situaciji te osobe, među kojima su osobito trajanje, priroda i uvjeti boravka tražene osobe, kao i obiteljske i ekonomske veze dotične osobe s državom članicom izvršenja”⁴³.

72. Isti se objektivni elementi *a fortiori* primjenjuju ako tražena osoba ne samo da se nalazi u državi članici izvršenja, nego u njoj i boravi.

73. U tom se smislu slažem s Komisijom da je odnos čimbenika navedenih u uvodnoj izjavi 9. Okvirne odluke 2008/909 o uzajamnom priznavanju presuda kojima se izriču kazne zatvora ilustrativan: „obiteljske, jezične, kulturne, društvene i druge veze”.

74. Kao što je to pravilno istaknuo sud koji je uputio zahtjev⁴⁴, sudska praksa Suda može sadržavati odluke u kojima se stupanj integracije tražene osobe u državi članici izvršenja povezuje s njezinom stvarnom i učinkovitom vezom s društvom navedene države članice.

⁴⁰ Presuda Wolzenburg, t. 67.

⁴¹ Presuda Wolzenburg, t. 68.

⁴² Presuda Kozłowski, t. 46.

⁴³ Presuda Kozłowski, t. 48.

⁴⁴ Točka 8.2. odluke kojom se upućuje zahtjev za prethodnu odluku

75. Točno je da je ta sudska praksa razvijena za slučajeve u kojima tražena osoba ima državljanstvo neke države članice. Međutim, u skladu s odgovorom koji predlažem na prvo prethodno pitanje, kriteriji za ocjenu integracije državljanina država članica u državi izvršenja mogu se primijeniti i na državljane trećih država.

76. Stoga je na pravosudnom tijelu izvršenja da provede opću ocjenu čimbenika na temelju kojih će moći utvrditi je li tražena osoba, *neovisno o njezinu državljanstvu*, dovoljno povezana s društvom države članice izvršenja da je moguće predvidjeti da navedena osoba po izdržavanju kazne na državnom području dotične države članice ima veću mogućnost socijalne rehabilitacije i, prema tome, postizanja cilja iz članka 4. točke 6. Okvirne odluke 2002/584.

77. Među tim su čimbenicima prethodno trajanje boravka⁴⁵, priroda i čvrstoća obiteljskih veza tražene osobe u državi članici izvršenja (koje su, ovisno o slučaju, povezane s nepostojanjem takvih veza u zemlji podrijetla), njezin stupanj integracije te jezične, kulturne, poslovne, društvene ili ekonomske veze koje je uspostavila u toj državi članici.

78. Ovaj popis nije nužno iscrpan jer u pojedinačnim slučajevima mogu postojati druge posebne okolnosti koje sud treba uzeti u obzir prilikom donošenja odluke o predaji tražene osobe.

V. Zaključak

79. S obzirom na prethodno navedeno, predlažem Sudu da Corteu costituzionale (Ustavni sud, Italija) odgovori na sljedeći način:

„Članak 4. točku 6. Okvirne odluke Vijeća 2002/584/PUP od 13. lipnja 2002. o europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica, kako je izmijenjena Okvirnom odlukom Vijeća 2009/299/PUP od 26. veljače 2009.,

treba tumačiti na način da mu se:

protivi nacionalni propis kojim se, nakon što je odlučeno prihvatiti odgovarajući razlog za moguće neizvršenje europskog uhidbenog naloga izdanog u svrhu izvršenja kazne zatvora ili mjere oduzimanja slobode, apsolutno isključuje mogućnost da pravosudno tijelo izvršenja odbije predaju državljanina trećih zemalja koji se nalaze ili borave na njezinu državnom području, neovisno o vezama koje te osobe imaju s tim područjem;

kriteriji koji su relevantni za dokazivanje dovoljne povezanosti tražene osobe s državom članicom izvršenja kriteriji su na temelju kojih je, kad se ocijene općenito, moguće pretpostaviti da osoba o kojoj je riječ, neovisno o njezinu državljanstvu, po izdržavanju kazne u toj državi ima veće izgleda za rehabilitaciju nego u državi članici izdavateljici;

prethodno trajanje boravka, priroda i uvjeti boravka tražene osobe, kao i njezine obiteljske, jezične, kulturne, poslovne, društvene i ekonomske veze s državom članicom izvršenja, čimbenici su koje, među ostalim, u tom pogledu treba odvagnuti pravosudno tijelo izvršenja.”

⁴⁵ Osobito ako je riječ o osobama s dugotrajnim boravkom, na koje se odnosi Direktiva 2003/109.